

TOMB ABRIL 2006, “LA LLEGENDA DE SANT JORDI”

Sant Jordi va ser un militar romà i cristià, nascut a Capadòcia (actual regió de Turquia). Per tal de no abandonar les seves creences, va ser martiritzat en temps de l'emperador romà Diocleciana, cap a l'any 303. Una de les llegendes de tradició cristiana atribuïdes a Sant Jordi, i que en poc temps va ser la més popular, explica que un drac tenia atemorits els habitants d'una vila. Per calmar-lo, calia donar-li un be i una donzella, que era elegida a l'atzar. Un dia li va tocar a la filla del rei, que va ser duta davant del drac. Sant Jordi la va alliberar miraculosament i va vèncer el drac., el rei impressionat per aquell cavaller va voler casar la seva filla amb aquell forçut i valent cavaller, però Sant Jordi va replicar que no la mereixia, que ho havia fet per una revelació divina sobre la necessitat urgent d'anar a combatre el drac ferotge i alliberar la donzella, ho havia fet amb la protecció divina i que per tant no mereixia cap premi. La donzella, el rei i tot el poble es van convertir a la fe de Crist. La tradició catalana adapta la llegenda com a pròpia i creu que la gran gesta cavalleresca esdevingué a la vila tarragonina de Montblanc, on cada any, el dia 23 d'abril, es celebra un macro-espectacle per representar aquesta fantàstica llegenda

Els inicis del culte a Catalunya comencen quan l'abat Oliva va consagrar l'any 1032 un altar en honor al Sant al monestir de Ripoll. Entre les primeres capelles documentades històricament que es van alçar hi ha la de Sant Jordi de Lloberes, a la comarca del Bages, el 1053, (cal no oblidar la capella de la Generalitat de Catalunya que data de meitat del segle XV, per la seva importància social.)

En un principi, pel segle XIII, la devoció a Sant Jordi la tenien principalment els cavallers. Per aquest motiu, van néixer diferents ordes cavalleresques de Sant Jordi, com la de Sant Jordi d'Alfama, fundada el 1201 per Pere I de Catalunya i Aragó. Els reis catalans mostraven sovint la seva devoció a Sant Jordi i demanaven el seu auxili per combatre els infidels. En aquell temps, altres països tan diversos com Geòrgia, Anglaterra, Grècia també van escollir Sant Jordi per patró.

La Generalitat de Catalunya en el seu dietari el 17 d'abril de 1456, va declarar el dia 23 d'abril públicament dia de festa i dos segles mes tard, el 1667, el Papa Climent IX, aprovà oficialment que el dia 23 d'abril fos festiu a Catalunya, tot i que avui dia sigui feiner.

Per aquest dia era costum que es representessin obres teatrals sobre la vida del Sant, balls i processons. Fins i tot, i d'entre les moltes curiositats que hi ha, es diu que fa molts segles era tradició a l'Empordà, que els nois que ja estaven a l'edat de casar-se tenien el dret d'aixecar-se de bon matí i entrar a les cases de les noies. Si aquestes encara estaven dormint al llit, eren convidades a la força a ballar a fora el carrer (encara que anessin amb camisa). Com us podeu imaginar, les noies, aquest dia, s'aixecaven ben aviat per tal de no ser sorpreses.

Sant Jordi, es per excel·lència el patró dels enamorats a Catalunya i es tradició que els nois regalin una rosa a la seva estimada, aquesta tradició sembla remuntar-se a "la Fira dels Enamorats" que es celebrava a Barcelona pel S.XV, on es repartien roses a totes les senyoretes que assistien a la missa que se celebrava a la capella que el Sant té al Palau de la Generalitat.

La tradició de regalar un llibre es molt més contemporani, l'any 1930, s'instaurà definitivament el Dia del Llibre, el dia 23 d'abril, coincidint amb l'aniversari de la mort de l'autor de "El Quijote", Miguel de Cervantes, la tradició de regalar llibres aquest dia de l'onomàstica de Sant Jordi ha arrelat plenament arreu de Catalunya.

Però Sant Jordi també es el patró dels cavallers i dels escoltes. Se l'invoca a l'hora de beneir una casa nova i també contra les aranyes. L'havien tingut com a patró els oficis antics que intervenien amb armes i armadures fins i tot els pagesos, tot i tenir Sant Isidre i Sant Galderic, també el poden invocar perquè els faci granar l'ordi, son conegudes pregaries i refranys catalans provinents del món de l'agricultura que s'adrecen a Sant Jordi.

Així doncs el 23 d'abril mentre trieu una rosa o un llibre, recordeu aquests:

"Per Sant Jordi vigila ton ordi; si en veus una espiga aquí, altra espiga allà, vés-te'n a casa, que prou ordi hi haurà"

"Gloriós Sant Jordi, jo tinc un camp d'ordi fresc i gemat; feu-nos la gràcia que arribi ben granat".

"Bon sol per Sant Jordi i per Sant Marc, podràs beure un raig"

"Quant per Sant Jordi gela, mal any de peres"

Xavier Pérez Fornés

Font: www.terra.es/personal/angerod/jordi.htm,

www.xtec.es/mdomingo/stjordi/llegenda.htm, www.edualter.org/material/stjordi.htm